

DİNİ TÜRK MÜZİĞİNDE BİR MÜZİK KURAMCISI: ABDÜLBAKÎ NÂSIR DEDE VE ACEMBÜSELİK ÂYİN-İ ŞERİFİNİN USUL VEZİN İLİŞKİSİ

Güniz Yılmaz

Öğretim Görevlisi. Haliç Üniversitesi Türk Müziği Konservatuarı.

ÖZET

Mevlevî tarikatı, adını Mevlâna Celâleddîn-i Rumî'den (Belh 1207-Konya 1273) almış olup onun tasavvufî fikirlerinden yola çıkarak ortaya çıkmıştır. Bu tarikat, insanı en ham halinden alıp bedenî, fikrî ve ruhî manada uzun eğitim devrelerinden geçirerek terbiye eden, dünyevî isteklerinden arınarak adeta insan- ı kâmil mertebesine erişmesi yolunda eğiten sanat ve eğitim ocağıdır. Dergâhlarındaki din ve müzik eğitiminin yanı sıra, Türkçe, Arapça, Farsça, hat, tezhip gibi edebiyat ve güzel sanatların diğer dallarının da eğitimi ile bu alanların gelişmesine de büyük katkı sağlamıştır.

Mevlevî ayini, mevlevîlerin dinsel törenleri sırasında ibadetlerine (âyin) eşlik eden, sazla ve sözlü olarak icra edilen müzik eserleridir.

Klasik Türk müziğinin gerek dinî, gerek din dışı eserler veren pek çok büyük bestekârı ya mevlevî târikatına mensup ya da mevlevîler arasında yetişmiş ve bu tarîke ilgi duymuş kimselerdir.

Bu kimseler içerisinde önemli bir yere sahip olan Seyyid Abdülbakî Nâsır Dede Efendi, 16 yıl 8 ay Yenikapı Mevlevihanesi şeyhliğinde bulunmuş olup, bestekâr ve şairliğinin yanı sıra Türk Müziği nazariyatı hususunda yazmış olduğu Tedkik ü Tahkik adlı eseriyle de önemli bir yer arz etmektedir. Başta III. Selim ve II. Murat gibi padişahlar olmak üzere devrin ileri gelen büyükleri tarafından da ilgi ve destek görmüştür.

Bu çalışma, Seyyid Abdülbakî Nâsır Dede Efendi'nin bestekâr, şair ve müzik kuramcısı olarak Türk Müziği'ne katkılarını ve Acembüselik Mevlevî Ayini Şerifi'nin usul-vezin ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır.

**A MUSIC THEORIST OF THE RELIGIOUS TURKISH MUSIC: ABDÛLBAKÎ
NÂSİR DEDE AND MODE-PROSODY RELATIONSHIP OF ACEMBUSELİK
RITUALS**

Güniz Yılmaz

Academic. Haliç University Turkish Music Conservatory.

Mevlevi Order was named after Mevlâna Celâleddîn-i Rumî (Mewlana Jalal ad-Din Muhammad Balkhi) (Belh 1207-Konya 1273) and emerged with his Sufi philosophy. This order is an art and education house which accepts the people in their “rawest” or “most immature” form, gives them a physical, intellectual and spiritual education at some length, disciplines them, purifies them from their earthly passions on the way to reach the stage of perfect human being (İnsan-ı Kâmil).

Mevlevi Lodges not only gave religious and musical education but also taught Turkish, Arabic, Persian literature and gave fine arts education in those fields such as ornamentation and calligraphy. Therefore they made a great contribution to the development of those fields.

Mevlevi rituals are the musical works performed orally or instrumentally, which accompany Mevlevi rituals during the religious ceremonies.

Most of the composers of the Classical Turkish music, who compose both religious and non-religious works are either connected to Mevlevi order or raised among the Mevlevi dervishes and interested in this order.

Seyyid Abdûlbakî Nâsır Dede Efendi, who has an important place among those people, became the sheikh of Yenikapı Mevlevihanesi for 16 years and 8 months. He is a composer and a poet and made a great contribution to the Turkish Music with his work “ Tedkik ü Tedkik” he wrote over the theories of Turkish Music. He also got attention and support from the notables of the period including the sultans such as Selim the Third and Murat the Second.

This study aims to look through Seyyid Abdülbakî Nâsır Dede Efendi's contribution to the Turkish music as a composer, poet, music theorist and the mode-prosody relationship of Acembuselik Mevlevi Ritual.

1. GİRİŞ

Türk müziği, müzik yazısı olmaksızın ustadan çırağa aktarım geleneğine “meşk” dayalı olarak yüzyıllar boyunca süregelen bir eğitim ve öğretim sistemine sahiptir. Bilindiği kadarıyla 13.yy başlangıcı (1217–1294) yılları arasında yaşamış olan Azeri Türkü Safiyüddin Urmevi ekolü meşk sisteminin başlangıcı olarak görülmektedir.(Yavaşca.Ders Notları) Bu gelenek Türk müziği icra uslubunun temeli olmuş, aynı zamanda da çeşitli beste formlarının oluşmasını sağlamıştır.

Geleneksel Türk müziği formları tarih içinde çeşitli değişiklikler geçirmiş olmasına rağmen, Mevlevi kültüründe XVI. Yüzyıldan sonra gelişen mevlevi ayini, form olarak sabit kalmıştır.

Mevlevi Ayinleri, dini Türk müziğinde tekke müziği (özellği saz eşliğıyle icra edilmesidir.) gurubuna dâhil olup, sözlü ve enstrumanlı olarak icra edilen ve aynı zamanda mevlevi dervişlerinin dönerek zikirlerini gerçekleştirdikleri müzik eserlerleridir.

Türk müziğinin en uzun bestesi, Kutbünnâyi Osman Dede'nin Mi'râc Kandillerinde okunmak üzere bestelediği “Mi'râciyye” adlı eseridir. Başka bir örneği olmayan “Mi'râciyye”sayılmazsa, Mevlevi Ayinleri Türk müziğinin en uzun ve sanatlı eserleridir.

Mevlevilik, içinde Türkçe, Arapça, Farsça, hat, teshib, semâ meşki gibi derslerin yanı sıra, ciddi müzik eğitimi de veren dergâhları, bir tür konser salonu niteliğindeki semâhaneleriyle, Osmanlı-Türk müziğinin gelişmesinde ve yayılmasında önemli bir yere sahiptir

Klasik Türk müziğinin gerek dinî, gerek din dışı eserler veren pek çok büyük bestekârı ya mevlevi târikatına mensup ya da mevlevîler arasında yetişmiş ve bu tarîke ilgi duymuş kimselerdir.

Bu araştırma, Seyyid Abdülbakî Nâsır Dede Efendi'nin (1765–1821) şair, bestekâr ve Türk müziği kuramcısı olarak önemini vurgulamak, bestelemiş olduğu tek eser olan Acembûselik Âyin-i Şerifi'nin usul-vezin ilişkisini şematik olarak ortaya koymayı amaçlamıştır.

1.1. Abdülbakî Nâsır Dede'nin Hayatı

1765'de İstanbul Yenikapı Mevlevihanesi yakınlarında doğmuştur. Babası Yenikapı Mevlevihanesi Şeyhi Kütahyalı Ebû Bekir Dede Efendi (1705–1775), annesi Şeyh Nâyi Osman Dede'nin kızı Saîde hanımdır. Ağabeyi Ali Nutkî Dede, küçük kardeşi ise Abdürrahim Künhî Dede'dir.

Arapça ve Farsçayı babası ve Milâs Müftüsü-zâde Halil efendiden öğrenen Abdülbakî Nâsır, onbir yaşında ayinlere katılmaya başlamış ve ağabeyi Ali Nutkî Dede'nin himayesinde yetişmiştir.

1795' de evlenmiş, Ali Nutkî Dede'nin şeyhliği sırasında, Yenikapı mevlevihanesinin neyzenbaşılığını yapmıştır. Ağabeyinin ölümü üzerine 1804'ten 23 Şubat 1821 ölüm tarihine kadar şeyhlik görevini yerine getirmiştir.

Abdülbakî Nâsır Dede, padişah III. Selim (salt. 1789–1808) ve II. Mahmut (salt. 1808–1839) devirlerinde yaşamıştır. İsmail Dede Efendi'nin ney ve dini musikî hocalığını yapmıştır.

1.2. Müzisyenliği ve Eserleri

Bugün elde bulunan tek müzik eseri Acembuselik ayinidir. İsfahan makamında da bir ayin bestelemiş olup, bu eserin notası kayıptır. Onbir yaşından itibaren müzikle iç içe olan Nâsır Dede, müziği bestelemekten ziyade, müzik teorisiyle ilgilenmiştir.

Yazmış olduğu eserler tarih sırasına göre şunlardır:

- 1- Tedkîk u Tahkîk (inceleme ve araştırma): 1794 yılında III. Selim'in emriyle yazmış olduğu bu müzik teorisi kitabında, Türk Müziği makam ve usûlleri hakkında bilgi verilmiştir. Aynı zamanda kendi terkibi olan “dilavâz, ruhefzâ, gülrûh, dildâr, niyâz,nâz, hisarkürdî” makamlarını ve yine kendi buluşu olan “şirin” adını verdiği 22 zamanlı bir usûlü de bu eserinde yazmıştır. (Uslu , Doğrusöz Dişiaçık , 2009)
- 2- Tahrîriye (müziğin yazımı): 1794'te yazmış olduğu eserin konusu, kendi geliştirdiği bir çeşit ebcet müzik yazısıdır. Bu müzik yazısıyla III. Selim'in Sûz-i Dilâra Ayîni ve Vardagoska Ahmet Ağa'nın aynı makam olan peşrev ve saz semaisini yazmıştır.
- 3- Dîvân-ı Eş'ar: “Nâsır” mahlasıyla 1794- 1795 yılından itibaren yazmış olduğu şiirleri bu eserde toplamıştır.

- 4- Terceme-i Menâkıbü'l- ârifîn (Ariflerin Menkıbelerinin Çevirisi): Eser Ahmet Eflâkî'nin "Menâkıbü'l- ârifîn" adlı Farsça eserinin Türkçe'ye çevirisidir. 1793–1797 yılları arasında meydana getirilmiş ve III. Selim'e sunulmuştur.
- 5- Şerh-i Ta'rîb-i Şâhidî (Şahidi'nin Ta'rîb'inin açıklaması): Musâ Safî Dede'nin Ta'rîb-i Şâhidî adlı Arapça eserine yazdığı Türkçe açıklamalardan oluşan bir eserdir. 1798- 1800 yıllarında yazmıştır.
- 6- Defter-i Nâme-hâ-yı Dervîşan (Dervişlerin isimlerinin defteri): Ağabeyi Ali Nutkî Dede'nin Yenikapı Mevlevihanesine gelip gidenler, semâ ve çileye girenler hakkında kayıtlara başladığı esere 1804 yılından sonra Abdülbâki Nâsır Dede devam etmiştir.

2. MEVLEVÎ AYINLERİ VE ACEMBÛSELİK ÂYİN-İ ŞERÎFİ

Mevlevi Ayinleri her birine "selâm" adı verilen dört bölümden oluşur. Birinci selâm "Tanrı'nın birliğine", ikinci selam "Vahdet'e inanmayı", üçüncü selam "mutlak varlığın olgunluğuna erişmeyi", dördüncü selam ise "kendine dönmeyi" ifade eder. (Yavaşca, İstanbul 2002)

Mevlevi Ayinleri'nde güfteler, Mevlâna'nın Mesnevî ve Dîvân-ı Kebîr adlı eserlerinin gazeliyat ve rubâiat bölümlerinden seçilmiştir. Bu şiirlerin dili Farsçadır. Ancak bu kural, ayin güftelerinde Farsça dışında başka bir dilin kullanılmayacağı anlamına gelmemektedir. Üçüncü selamlardaki yürük semâi bölümlerinin ilk dörtlüğü olan ve beste-i kadîm Hüseyini Ayininden itibaren bütün ayinlerde kullanılmış, Eflâkî'nin "Ey ki hezâr âferin bû nice sultân olur" dizeleriyle başlayan şiiri Türkçe olduğu halde kullanılmıştır. Şu halde özetle denebilir ki, Mevlevi âyini güfteleri, Farsça, Türkçe ve Arapça tasavvufî şiirlerin iç içe kullanıldığı bir özellik taşır. (Tanrıkörur, Haziran 2005) Türk müziğinde ayinler 6- 7 değişik usûl ve bunların farklı hızlardaki mertebeleri kullanılarak bestelenmiştir. Güftelerde ise aruzun Remel, Hecez, Recez, Muzârî, Serî, Münserîh, Müctess gibi hemen bütün bahirleri ve Rübâi vezinlerinin çeşitli türleri bolca kullanılmıştır.

Mevlevi Ayinlerinde;

a) İlk Peşrev: Devr-i Kebir usûlündedir.

b) **Birinci Selam:** Devr-i Revan, Devr-i Hindi, Ağır Düyek, Düyek usûllerinden biriyle bestelenir. En çok tercih edilen usûl Devr-i Revandır. Aynı usûlle bestelenmiş "saz terennümü"yle ikinci selama bağlanır.

c) **İkinci Selam:** Ağır Efher usûlünde bestelenir. Aynı usûlle bestelenmiş “saz terennümü”yle üçüncü selama bağlanır.

d) **Üçüncü Selam:**

İlk Bölüm: Devr-i Kebir, Ağır Düyek, Frenkçin, Çifte Düyek, usullerinden biri kullanılır. Son ölçüde aksak semâi usûlüne bağlamak suretiyle bu usûlle bestelenmiş “saz terennümü”yle bağlanır.

İkinci Bölüm: Yürük Semâi usûlüyle bestelenir. Bu bölüm tüm ayinlerde aynı güfteyi taşır.

e) **Dördüncü Selam:** Ağır bir giderle, Ağır Efher usûlünde bestelenir. “son peşrev” ve “son yürük semâi” saz bölümleriyle ayin sona erer.

2.1. Acembüselik Makamı: Nâsır Dede'nin “Tedkik-ü Tahkik” eserindeki acembüselik makamı tarifi özetle şöyledir; gerdaniye perdesinde inici bir nihavend (Arel- Ezgi Türk Müziği Nazariyatı sistemine göre buselik beşlisi) yapıp çargâh perdesine gelince, uşşaklı karar verirse acem, büselik çeşniyle karar verirse acembüselik olmaktadır.

2.2. Acembüselik Âyini usûl-vezin ilişkisi: Ayinin güfteleri aruzun “Hecez, Remel, Mütedârik, Münserih, Serî,) bahirlerinden¹ seçilmiştir.

1. Selâm: 14 sekizlik Devr-i Revân usulündedir. (dütüm-dütüm-teek-dütüm-teek-teek, 3+2+2+3+2+2) (Resimlerde her bir kutucuk usûlde birim zaman ne ise o birim zaman değerini göstermektedir.) 1. Şiir, hecez bahrinden olup, devr'i revân usûlünde bestelenmiştir. Her mısra terennümüyle beraber beş ölçü (beş usûl) uzunluğundadır. 1. şiire ölçü başından başlanmıştır (Şekil 1). 2. şiir ölçünün sekizinci sekizliğinden başlamış olup, 2. mısra ölçü başından devam etmiştir(Şekil 2, Şekil 3) . Bu kalıp, 3. ve 4.mısralarda da uygulanmıştır. 3. şiir remel bahrinde yazılmış olup, ölçünün sekizinci sekizliğinden başlanmıştır. Mısra iki ölçü uzunluğundadır.(Şekil 4)

¹ Bahir: Arüzda en küçük kalıp olan tef'ilelerin (Mefâilün, fâilâtün vb.) belli bir düzen içinde yan yana dizilmesinden meydana gelen kalıp, hecelerin uzunluk ve kısalığına (açık veya kapalılığın) dayanan arüz vezni kalıbı. Türk arüzunda 10 esas tef'ilenin değişik şekillerde yayana gelmesiyle doğmuş 15 bahir vardır.(Nihat. S. Banarlı) (Ayverdi, İstanbul 2010)

Şekil 1

Devr-i Rovân 1. Solam

14 An kes ki tu ra dá red ez i şî şî kem dá
 8 mef lû lû me fá i lûn mef lû lû me fá i

red yar yar ya ri hev sut
 lûn

to ni men dost

An kes ki tü- râ dâred oz iş şikem dâred
 V'an kes ki tü-râ bîned ey mah çî gam dâred

Bos âşîk-i âşûfte âsûde vü hoş hufto
 Der sâyo-i an zûlf-i kû halka vü ham dâred

Vezni: Mef'ûlü mefâilün mef'ûlü mefâilün

Şekil 2

Devr-i revân 1. Selam

14 dost im rû zi ce mâ ll tû si mâ
8 mef lû lû me fâ f lun mef lû

yi di ger dá red hey dost hey yar
lu me fâ f lun

Vezni: Mef'ûlü mefâilün mef'ûlü mefâilün

İmrüzi cemâl-i tû simâ-yi diğ er dâred
İmrüz leb-i nûşet halvâ-yi diğ er dâred

İmrüz gül-i la'let ez şâh-ı diğ er rûste
İmrüz kad-i servet bâlâ-yi diğ er dâred

Şekil 3

Devr-i revân, 1. Selam

14	im	rü	zi	le	bi	nû	şet	hal	vâ	yi	di	ger	dâ
8	mef	lû	lû	me	fâ	î	lûn	mef	û	lû	me	fâ	î

red	lûn	hey	dost	hey	yar	im	rû
-----	-----	-----	------	-----	-----	----	----

Vozni: Mef'ûlü mefâilün mef'ûlü mefâilün

İmrüz leb-i nûşet halvâ-yi diger dâred

Şekil 4

Devr-i Revân 1. Selâm

14 Hey ki ez hur şî dî bih ter rû yi tû
8 fâ i lâ tun fâ i lâ tun fâ i lâ tun

yar yar Men gu lâ mi zül fi çün bin
fâ i lâ tun fâ i lâ tun fâ i lâ tun

dû yi tû yar
fâ i tû yar

Ey ki ez hurşid bihter rûy-i tû
Men gulâm-i zülf-i çün Hindû-yi tû

Bînem an rûzî ki bâşem ey sanem
Ser nihâde mest ber zânû-yi tû

Vezni: Fâilâtûn fâilâtûn fâilûn

2. Selâm: 9 dörtlük Ağır Efher usulündedir. (düüm-te-ke-düüm-tek-teek, 2+1+1+2+1+2) Şiir ölçünün beşinci dörtlüğünden itibaren başlamıştır. Her bir mısra dört ölçü uzunluğundadır. (Şekil 5)

Şekil 5

Evher 2. Selam

9
4

Ah sul tá ni me ni ah sul tá
fa lün fe i lün fa lün

ni me ni ah en der di lu cân
fe i lün fa lün fe i lün

cân i má ni me ni
fa lün fe i lün

Sultân-ı menî sultân-ı menî
Ender dil ü cân îmân-ı menî

Der men bi-demî men zinde şevem
Yek cân çi şevad sad cân-ı menî

Vozin: Fa'lün feilün fa'lün feilün

3. Selam: 1. şiir remel bahrindedir. 28 dörtlük Devr-i Kebîr usûlündedir. (düm-düm-teek-düm-tek-tek-teke-düm-teek-teek-teek-düm-düm-taa-heek-te-ke-te-ke, 2+2+2+1+1+1/2+1/2+1+2+2+2+2+2+2+2+2+1+1+1+1) Bir mısra iki ölçü uzunluğundadır. Şiire ölçü başından başlanmıştır. (Şekil 6)

Şekil 6

Devr-i Kibir 3.Selâm

28 A şı kan laf ez te bâ rek / fâ i lâ tün fâ i lâ tün

rab bü nel â ze nend hey / fâ i lâ tün fâ i lâ t

Âşıkân lâf ez tebârek rabbüne'l-a'lâ zenend
Sâdıkan lebbeyk vahyullâhi mâ evhâ zenend

Vezni: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilât

Şiirin 2. beytinin ilk mısrasında güfte taksimatında, kaymalar olduğu görülmektedir. Ancak bu kaymaların sebebinin, makam karakterine uygun müzik cümlelerinin ve hecelerin en uygun yerde buluşturulması olduğu düşünülmektedir.(Şekil 7)

Şekil 7

Devr-i Kebîr 3. Şelâm

28 Lâ ce rem ez â sı kâ nu
8 fâ i lâ tun fâ i lâ tun

sâ di kan ez sü zi dil hey
fâ i lâ tun fâ i lâ tun

Lâ cerem ez aşıkân ü sâdıkân ez süz-i dil

Vezni: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilât

İkinci beyitin son mısrasında usûlün 15. sekizliğinden itibaren Aksak usulündeki saz terennümüne ölçü içinden geçilmiştir.(Şekil 8)

Şekil 8

Devr-i Kebîr 3.Selâm

28 Dar bı há ber lab si súb há
8 fá i tá tun fá i tá tun

nel ze es 10|rá ze nend
fá i tá tun 8|fá i tá tun

Darbhâ ber tabl-ı sühbâne'lezi esrâ zenend

Vezni: Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilât

2. şiir Eflâkî'nin "Ey ki hezâr âferin bû nice sultân olur" dizeleriyle başlayan şiiridir münserih bahrindedir ve beste-i kadim Hüseyini Ayininden itibaren bütün ayinlerde kullanılmıştır. 6 sekizlik Yürük Semâi usulündedir. (düm-tek-tek-düm-teek, 1+1+1+1+2) Her mısra sözlü terennümüyle beraber 6 ölçüdür. Şiire ölçü başından başlanmıştır (Şekil 9)

Şekil 9

Yürük Semâi 3.Selâm

6 Ey ki hezâr âferin fa ile nin
8 Kul te hün

bu ni ce sul tân o nur an
muf te hün

Ey ki hezâr âferin bu nice sultân olur
Kulu olan kişiler hüsrev ü hâkân olur

Her ki bugün Velod'e inanuben yüz süre
Yoksul ise bay olur bay ise sultân olur

Vezni: Müfteilün fâilün müfteilün fâilün

3. Şiir Hecez bahrindedir. Şiir ölçünün yedinci sekizliğinde başlamıştır ve dört ölçü uzunluğundadır. (Şekil 10)

Şekil 10

Yürük Semâi 3.Selâm

6
8

Kad	eş	ra	ka	üd	dun	ya	min		
mef	ü	lü	me	fâ	i	lun	mef		

nü

n	hu	mey	ya	na	vel	bed	ru	ga	des	
ü	lü	me	fâ	i	lun	mef	ü	lü	me	fâ

sâ

ki	vel	ke	sü	sü	rey	ya	na	es	
i	lun	mef	ü	lü	me	fâ	i	lun	

Kad eşrekatî'd- dünyâ min nûri humeyyânâ
El-bedrî gade's-sâki ve'l-ke'sü süreyyânâ

Vezi: Mef'ülü mofâilün mef'ülü mofâilün

Es Sabvetü imâni ve'l-halvetü bostâni
Ve'l-meşcirü nedmâni ve'l-ayyenâ

4. Şiir Serf bahrindedir. Her mısra dört ölçü uzunluğundadır. Şiire ölçü başından girilmiştir. (Şekil11)

Şekil 11

I

Yürük Semâi 3.Selâm

Ah güzelin aşkına hâliâtına
Yandı yürek aşk harârâtına

And içeyim gayrı güzel sevmeyim
Tanrı'ya vü Tanrı'nın âyâtına

Ah güzelin aşkına hâliâtına Vezni: Müfteilün müfteilün fâilün
Yandı yürek aşk harârâtına

And içeyim gayrı güzel sevmeyim
Tanrı'ya vü Tanrı'nın âyâtına

5. şiir heceze bahrindedir. Her mısra dört ölçü uzunluğundadır. Şiir ölçünün yedinci sekizliğinden itibaren başlamıştır. (Şekil12)

Şekil 12

Yürük Semai 3. Selam

6					Ta	ar	şı	zi	sev	da	yi	ru	haş	
8					mef	lü	lü	me	fâ	i	ru	me	fâ	

					vel	ve	le	hası	
					i	lü	fâ	üi	

Tâ arş zi sevdâ-yi ruhaş volvelohâst
 Der sine zi bâzâr-i ruhaş gulguhâst
 Ez bâdo-i ô ber kef-i cizlehâst
 Ber gerden-i dil zi zülf-i ô silsilehâst

Vezni:Mef'ülü mefâilü (mefâilün) mefâilü fe'ül

6. ve 7. şiirler Münserih bahrindedir. Şiir ölçü başından başlamıştır. Her mısra dört ölçü uzunluğundadır. (Şekil 13)

Şekil 13

Yürük Somâi 3.Selâm

Bâz	ez	an	küñ-i	kâf	âmed	ankâ-yi	aşk													
Bâz	ber	âmed	zi	can	na'ro-i	hoyhâ-yi	aşk													
kâ																				
ta																				

Bâz ez an küñ-i kâf âmed ankâ-yi aşk
Bâz ber âmed zi can na'ro-i hoyhâ-yi aşk

Aşk nidâ-yi bülend kerd be âvâz-i post
K'ey dil-i bâlâ nigor dor kad-i bâlâ-yi aşk

Vezni: Müfteilün fâilât müfteilün fâilât

Câmo siyoh kerd küfr-i Muhammed resid
Tabl-i bekâ küftend milk-i muhalled resid

Ez poy-i nâ-mahreman kufi zedem ber dehan
Hiz bi-gû mutriba iğret-i sormet resid

4. Selam, 2. Selamın tekrarıdır.

3. SONUÇ

Seyyid Abdülbakî Nâsır Dede Efendi, döneminin önde giden teorisyen ve müzik bilginidir. Elimizde bestekârlığını değerlendirecek kadar müzik eser olmamakla beraber tek eseri Acembüselik Ayini'ni incelemiş olmakla, Nâsır Dede'nin bestekârlıkta da teorisyenliği kadar usta olduğunu görmekteyiz.

Eserinde Müfteilün aruz kalıbıyla başlayan bütün şiirlerinin ölçü başından başladığı tesbit edilmiştir.

Nâsır Dede'nin Tedkîk u Tahkîk (inceleme ve araştırma) adlı eserinde yer alan, kendi tekâmül olan makam ve usullerin kullanıldığı beste çalışmalarıyla Türk müziğine yeni eser örneklerinin verilebileceği düşünülmektedir.